

Begroting LNV 2006

Accent op innovatie en kennis

Duurzame ontwikkeling is volgens minister Veerman het beste antwoord op de maatschappelijke veranderingen. Innovatie en kennis spelen daarbij naar zijn mening een cruciale rol. Beide krijgen daarom ook meer aandacht dan voorheen in de begroting 2006 van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.

‘De afgelopen jaren is overtuigend gebleken dat de maatschappij onderhevig is aan grote veranderingen’, zo schrijft de bewindsman in de inleiding van zijn toelichting op zijn beleidvoornemens. Hij wijst daarbij op de veranderende positie van de overheid – haar autoriteit is niet meer vanzelfsprekend – en de schaduwkant van de industriële wijze van produceren. De burger

beschikt over een rijk geschakeerd, veilig en zeer voordelig voedselpakket maar het draagvermogen van onze ecosystemen is overschreden. Dat vraagt om een heroriëntatie van de relatie tussen mens en natuur. Duurzame ontwikkeling is volgens hem daarop het antwoord: ecologische, sociale en economische duurzaamheid.

Ecologische duurzaamheid betekent rekening houden met de gevolgen voor milieu, natuur en biodiversiteit. Dat komt in de beleidsagenda van LNV o.a. tot uiting in de verdere inspanningen voor de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur, de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet, invoering van nieuw mestbeleid en een samenhangend pakket maatregelen voor het instandhouden van bedreigde planten en dieren. Sociale duurzaamheid betekent beleid dat uitgaat van open en respectvolle relaties tussen alle partijen en dat aansluit bij bestaande maatschappelijke waarden zoals het welzijn van dieren. LNV – van oudsher sterk gericht op de producent – betreft vanuit die gedachte steeds meer de consument daarbij. Deze wordt bijvoorbeeld met ondernemers betrokken bij de strategische dialoog die LNV organiseert over voedselkwaliteit waarbij ook waarden als dierenwelzijn, fair trade en ecologisch verantwoord aan de orde komen. Een ander aspect hierbij is de overdracht van de inrichting van het landelijk gebied aan de provincies. Het moet leiden tot meer maatwerk en een groter draagvlak in de samenleving. Economische duurzaamheid krijgt gestalte in het LNV-beleid dat ondernemers stimuleert om op een rendabele wijze producten te leveren waar de markt om vraagt. Uitgangspunt daarbij is dat de ondernemer onderneemt en dat de overheid alleen maar kan faciliteren. Marktbescherming en productsteun vanuit de overheid nemen af. Boeren

worden wel ondersteund als zij de verantwoordelijkheid nemen om hun bedrijfsvoering en productie aan te passen aan de eisen die de samenleving stelt ten aanzien van o.a. milieu, voedselveiligheid en landschapsbeheer. Die visie is uitgewerkt in de pas verschenen Toekomstvisie Landbouw (zie elders in deze editie).

Motor

Minister Veerman ziet innovatie – de ontwikkeling van nieuwe producten, productiewijzen, diensten – als de drijvende kracht achter duurzame ontwikkeling. Gezien de nauwe band met kennis, opteert LNV voor een integraal kennis- en innovatiebeleid waarbij regionaal en (inter)nationaal wordt samengewerkt. Minister Veerman beschouwt innovatie als motor in het permanente veranderingsproces in de agrofood-wereld en draagt daarbij het standpunt uit dat innovatie in de eerste plaats een opdracht is voor bedrijven en ondernemers in hun streven naar een duurzame toekomst van hun eigen bedrijf. De opdracht en verantwoordelijkheid voor LNV is zorgen voor een goed innovatieklimaat, voor het verbinden, afstemmen en waar nodig uitlokken van initiatieven en structuren bij het bedrijfsleven. In dat kader ontwikkelt het landbouwministerie samen met dat van Economische Zaken een omvangrijk innovatieprogramma Flowers & Food met behulp van geld uit de extra aardgasinkomsten. De ontwikkeling, verspreiding en toepassing van kennis en onderwijs moeten naar de mening van Veerman aansluiten op datgene wat voor die innovaties nodig is en waar ondernemers behoefte aan hebben. Het nu nog sterk kennisgerichte onderzoek en groene onderwijs moeten daarom meer innovatiegedreven worden en meer benut worden voor kenniscirculatie ter ondersteuning van LNV-beleid. Zo wil LNV het groene

Minister Veerman beschouwt innovatie als motor in het permanente veranderingsproces in de agrofood-wereld

beroepsonderwijs meer benutten als schakel tussen enerzijds (praktijk)onderzoek en LNV en ander-

Het nu nog sterk kennisgerichte onderzoek en groene onderwijs moeten meer innovatiegedreven worden

zijds de regionale ontwikkelingen. In dat kader dient de ondersteuningsstructuur van dit onderwijs herijkt te worden. ICT moet bij deze ambities een belangrijke ondersteunende rol vervullen in de vorm van Groen Kennisnet en een virtueel kennisplatform. Zij moeten met de stimulering van leerbedrijven en professionalisering van kennisbeleid de samenwerkingsprojecten van onderwijs, onderzoek, praktijk en LNV ondersteunen. Om de samenhang bij deze onderwijsvernieuwing, kenniscirculatie, ondersteuning en ict te versterken hebben de aoc's, has'en en Wageningen

UR op verzoek van minister Veerman de Groene Kennis Coöperatie opgericht.

Meer voor onderwijsvernieuwing
Het budget 2006 voor het Ministerie van LNV bedraagt 2,1 miljard euro. 40 procent daarvan – ruim 860 miljoen euro – is bestemd voor kennis en innovatie. Een aanzienlijk deel ervan is voor de reguliere bekostiging van de onderwijs- en onderzoeksinstituten. De rest ervan is bestemd voor de bevordering van de samenhang tussen de instellingen, de vernieuwing van het kennisstelsel en de ondersteuning van het LNV-beleid →

Extra impuls OCW ook voor groen onderwijs

Het Kabinet investeert extra geld in de kenniseconomie door voortaan een groter deel van de inkomsten uit de aardgasmeevallers voor het onderwijs te bestemmen. Voor het bouwen of opnieuw inrichten van praktijklokalen in het vmbo is zowel in 2006 als 2007 100 miljoen euro beschikbaar. Daarnaast is nog eens 200 miljoen euro aan de begroting van OCW toegevoegd voor o.a. bijscholing van 3.000 leraren in veiligheidsprogramma's, bedrijfsstages voor ondernemende mbo-docenten, ontwikkeling van lesmateriaal voor competentiegericht beroepsonderwijs en voor 'leren in bedrijf'. In het verleden

was meestal onduidelijk of het groene onderwijs mee kon profiteren van dit soort maatregelen en daaraan verbonden extra gelden. Niet zelden leidde dat tot flink getouwtrek tussen LNV en OCW. In de betreffende artikelen van de OCW-begroting staat nu aangegeven dat in de betreffende budgetten ook het aandeel voor het LNV-onderwijs is opgenomen. Dat is een hele verbetering! Het betekent feitelijk dat het geld voor deze extra stimulering nog aan de begroting van LNV wordt toegevoegd ten behoeve van de groene onderwijsinstellingen.

met kennis. Enkele opvallende zaken:

- De reguliere bekostiging van het groene vmbo/mbo, hbo en WUR zijn ondergebracht in één begrotingsartikel. Voorheen waren er voor deze onderscheiden schoolsoorten afzon-

derlijke begrotingsartikelen. Volgens de toelichting van LNV betekent dit echter geen verschil met voorafgaande jaren aangezien de bekostigingsnormen voor de verschillende onderwijsniveaus wettelijk zijn vastgelegd.

- Het totaalbedrag voor subsidies voor onderwijsvernieuwing neemt vanaf 2006 flink toe. In 2005 was dat ruim 16 miljoen euro en voor 2006 is 19,6 miljoen euro begroot. Dat bedrag blijft in de meerjarenbegroting oplopen tot bijna 25 miljoen euro in 2010.
- Voor de ipc's is in de jaren tot en met 2010 consequent een bedrag van 15 miljoen euro opgenomen, terwijl inmiddels duidelijk is dat LNV het proces in gang heeft gezet om beide ipc's uit het wettelijk kader van de WEB te halen. De bedoeling is dat dit met ingang van 1 januari 2007 effectief wordt. Logischerwijs zal dan dit bedrag van 15 miljoen euro per jaar aan het begrotingsartikel 'Vernieuwen van het kennisstelsel' worden toegevoegd waar nu ook het budget praktijkleren (12,5 miljoen euro) staat. Kennelijk wil LNV begrotings-technisch nog niet op de privatisering van de ipc's vooruitlopen.
- Voor de Groene Kennis Coöperatie is voor 2006 4,5 miljoen euro begroot. In de daaropvolgende jaren is dat bijna 5 miljoen euro. Het betreft het budget voor de werkorganisatie. □